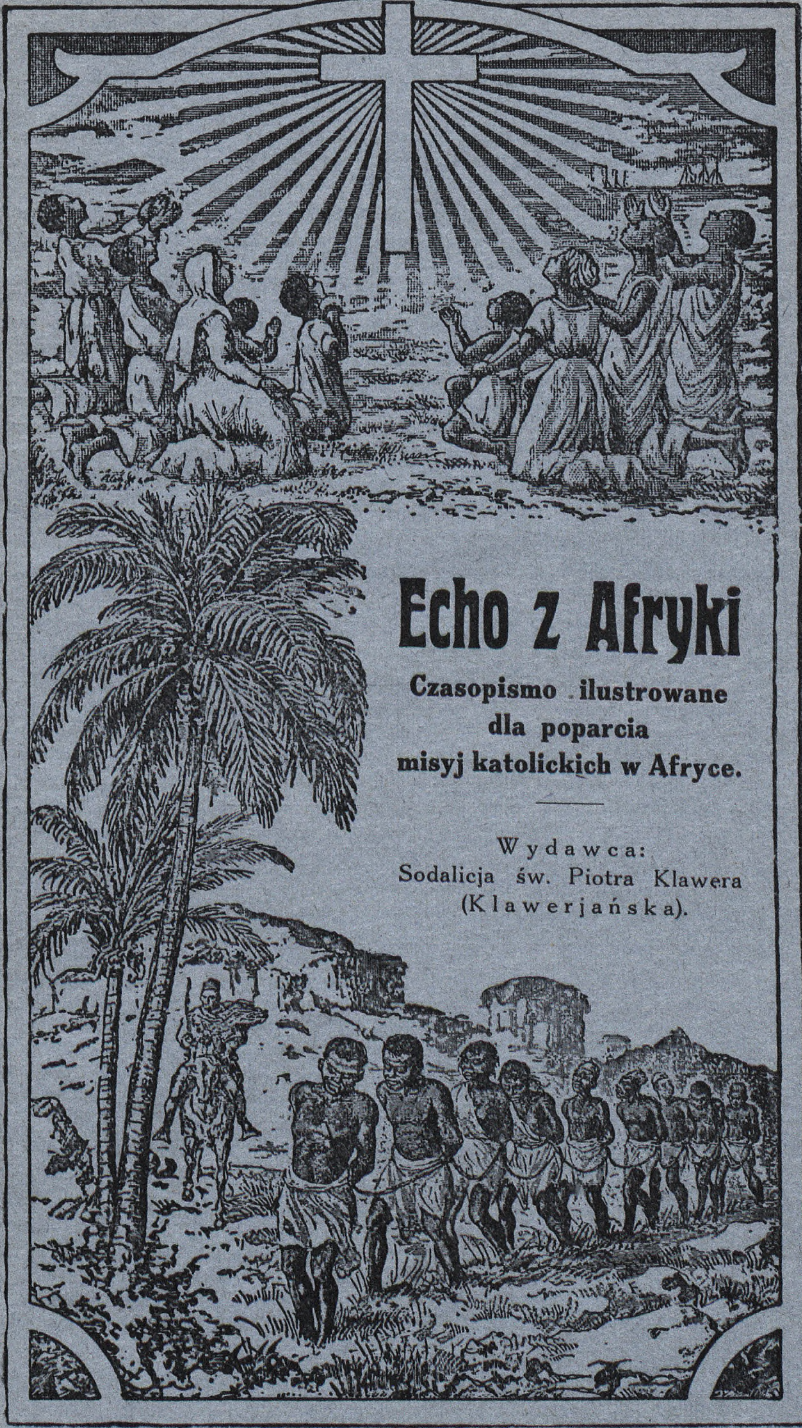
Należytość pocztowa opłacona gotówką.
Rok XXXVIII. — Nr. 8. Sierpień 1930.

Echo z Afryki

Czasopismo ilustrowane dla poparcia misyj katolickich w Afryce.

Wydawca:
Sodalicja św. Piotra Klawera
(Klawerjańska).

ECHO Z AFRYKI,

katolickie ilustrowane czasopismo misyjne, błogosławione przez Papieży Leona XIII, Piusa X, Benedykta XV i Piusa XI, wychodzi w języku polskim, włoskim, francuskim, hiszpańskim, angielskim, niemieckim, czeskim, słoweńskim, węgierskim i chorwackim.

WYDAWCA: Sodalicja Klawerjańska.

Cena rocznie 2.50 Złp., 2 M., 60 am. cts. Ofiary na misje afrykańskie można przesyłać do podanych poniżej filij, albo wprost do gen. Kierowniczki Sodalicji Klawerjańskiej w Rzymie: Roma (123), via dell'Olmata 16.

Cena pojedyńczych numerów 20 gr.

Adresy filij i biur Sodalicji Klawerjańskiej:

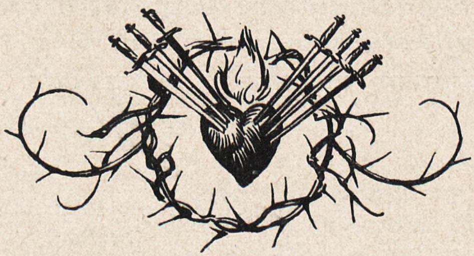
Warszawa, ul. Warecka 10 m. 5. — **Kraków,** ul. św. Marka 25. — **Poznań,** ul. Szymańskiego 6. — **Wilno,** ul. Zamkowa 19. — **Częstochowa,** ul. Panny Marji 73. — **Krosno,** (Małopolska). — **Kielce,** p. Marja Kasperska, ul. Śniadeckiego 16 m. 8. — **Gniezno,** p. Anna Potulna, Mieczysława 1. — **Bielsko,** Piłsudskiego 7. — **Łódź,** p. Ignacy Dubas, ul. Przędzalniana 55. — **Lwów,** p. Fedaszówna, ul. Zadwórzańska 89, albo p. Berezowski Józef, ul. Kurkowa 65. — **Wrocław,** Hirschstrasse 33. — **Zug,** (Szwajcarja), ul. św. Oswalda 15. — **Ameryka,** Sodality of St. Peter Claver, 3624 West Pine Blvd, **St. Louis Mo.** Adres domu głównego: **Rzym,** Sodalizio di S. Pietro Claver. Roma (123), via dell'Olmata 16.

Numer konta P. K. O.: Warszawa 1.188 — Kraków 142.248. — Poznań 200.015. — Wilno 80.954.

OFIARY NADESŁANE

w miesiącu kwietniu 1930 roku.

Na Misje afrykańskie w ogólności: 5.888.72 zł.; 15.80 $; 196.15 lir.
Na Msze św. 567.82 zł.; 17 $; 75.40 lir.
Dla dotkniętych głodem: 2.080.35 zł.; 14 $; 377 lir.
Dla trędowatych: 1.221.30 zł.
Na wykup niewolników i podarki chrzestne: 3.545.64 zł.
Dla dzieci murzyńskich: 456.23 zł.
Na kształcenie seminarzystów: 3.401 zł.: 42.50 $
Dla katechistów: 886.85 zł.; 188.50 lir.

Słodkie Serce Marji, bądź moim ratunkiem!

Święta Kongregacja Rozkrzewienia Wiary.

Protokół Nr. 2498/30.

Rzym, 23 czerwca 1930.

Czcigodna Pani!

Pismo Jej nadesłane mi dnia 6 bieżącego miesiąca otrzymałem wraz z załączonym wykazem ofiar, jakie Sodalicja św. Piotra Klawera rozdzieliła w roku 1929 między misje afrykańskie. Ku wielkiemu memu zadowoleniu, zobaczyłem z niego, że tak dochody jak i liczba książek, wydrukowanych w językach afrykańskich znacznie wyższe są niż w roku poprzednim.

Cieszę się przeto prawdziwie z Czcigodną Panią i członkami tej zasłużonej Sodalicji, którzy ze szczególniejszym zapałem i w duchu zaparcia siebie poświęcają całą swą działalność coraz to większemu rozwojowi tego szlachetnego dzieła, tak owocnie pracującego dla misyj afrykańskich.

Z życzeniem, ażeby Pan uwieńczył swemi wyborowemi łaskami prace Pani i Jej Współpra-

cownic, błogosławię z całego serca Czcigodną Panią i całą Sodalicję oraz wszystkich tych, którzy przyczyniają się do jej rozwoju.

Z wyrazem wysokiego poważania kreślę się

Czcigodnej Pani

oddany w Panu

G. M. Kard. VAN ROSSUM

Prefekt.

† FRANC. MARCHETTI SELVAGGIANI.

Sekretarz, Arcybiskup Seleucji.

Pani Hrabina Marja Falkenhayn

Generalna Kierowniczka

Sodalicji św. Piotra Klawera.

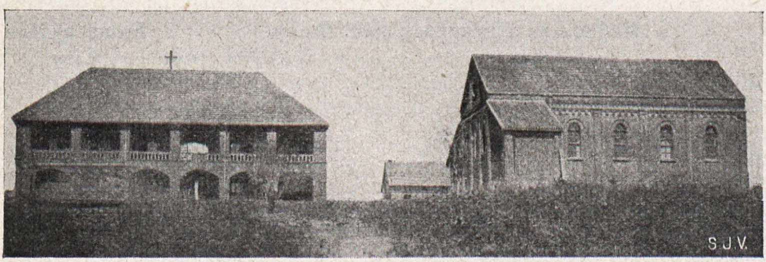
Z Kapoche.

W. Brat Fr. Bulak, Tow. Jez.

„Zanim rozpocznę pisać, przedewszystkiem muszę przeprosić za mój gruby nietakt i wielkie niedbalstwo, że pomimo żem obiecał, tak długo nic nie napisałem. Bo to u mnie, jak przyjdzie coś napisać, to — jak to mówią — jak z kamienia. Obiecuję się poprawić i od czasu do czasu zawsze coś napiszę, bardzo się wstydzę, że jestem taki niewdzięczny dla naszej drogiej Sodalicji św. Piotra Klawera, skąd doznajemy zawsze i doznawaliśmy tyle dobrego, a szczególnie przed odjazdem.

Szczegółów z naszej podróży nie będę opisywał, ponieważ O. Waligóra, myślę, że je dokładnie skreślił. Jak więc wiadomo, stanęliśmy na miejscu 16 stycznia, w Kasisi. Do 3 czerwca byliśmy wszyscy razem. Do ludzi przyzwyczaiłem się bardzo prędko, a ludzie do mnie, bo „murungu“, to jest biały, dopiero co przyjechał, więc zawsze można coś od niego dostać. Murzyni, nietylko dzieci ale i starzy, lubią wciąż wołać, niby nasi cyganie,

a zawsze im mało, choćby nie wiem ile dostali. Dnia 6 czerwca stanąłem z O. Waligórą w Katondwe. W wigilję święta Najsłod. Serca P. Jezusa ubierałem ołtarz Serca Jezusowego w kaplicy, niby na Małym Rynku w Krakowie, białemi kwiatami oleandra. Dość było ładnie. Do 30 lipca byłem w Katondwe, przypatrując się gospodarce, prowadzonej przez Brata Pączka. W dzień św. Ignacego wybrałem się po południu na rowerze do Kapoche. Jedzie się trzy godziny rowerem, 25 km. drogi. Tutaj jest bardziej gorąco, a najwięcej we wrześniu, październiku i listopadzie; jest wprost nie do wytrzymania. Pewnego razu przyniósł chłopiec jajo, gdym rozbił, było na miękko ugotowane. Mrówka, rzucona w czasie słońca na piasek, skurczy się i zdycha niby na gorącej kuchni. Nieraz w południowej porze, gdym położył rękę na byle

Dom Misyjny OO. Jezuitów w Chingombe (Rodezja).

jaki przedmiot, dłużej nad kilka sekund nie mogłem wytrzymać, tak parzył, a o blasze to już ani mowy. — Te trzy miesiące są najgorsze; ostatni deszcz zeszłego roku był na Palmową Niedzielę, a pierwszy na 1 grudnia. Trzeciego grudnia sadziliśmy kukurydzę, która tutaj jedynie się udaje dobrze, ale gdyby nie było dwa tygodnie deszczu to i ta uschnie, a wtedy czarni cierpią głód.

Teraz w porze deszczowej jest dość ładnie i co do gorąca to możliwie: w południe jest w cieniu ponad 30 stopni Cels. Wszystko zielone, kukurydza do trzech metrów i trawa prawie tyle; wężów, dużych i małych moc, trzeba być ostrożnym. Prawie co wieczór i w nocy wyje hiena, czasem bardzo przeraźliwie, a nawet przed kilku nocami ryczał dość silnie lew. Tu przychodzą rzadko, ale zato w Katondwe jest on bardzo często w łapce, bo są bliżej góry.

Wszędzie według potrzeby rozmówię się już nieźle, po angielsku umiem mało, gdy się spotkam czasem z jakim Anglikiem to mi trochę nieprzyjemnie. Gdyby się obcowało z Anglikami byłaby okazja do nauczenia się, albo żebym częściej zaglądał do książki.

Dotychczas jeszcze nie chorowałem, dzięki Panu Bogu. Zażywa się chininy rano przy śniadaniu, zawsze to zabezpiecza przed „ciufą". Obszerniej napiszę później, narazie kończę".

Wykaz datków

rozdzielonych przez Sodalicję św. Piotra Klawera pomiędzy różne Stowarzyszenia misyjne w r. 1929.

Wikarjaty i Prefektury

Misjonarze afrykańscy (OO. Biali).			Suma ogólna Liry
Wikarjat ap. Bamaki		34.185·80	
Wikarjat ap. Uaghadugu		32.856·—	
Prefekt. ap. Ghardaia (Sahara)		26.319·10	
Wikarjat ap. Górnego Konga		45.533·80	
Wikarjat ap. Ugandy		65.414·50	
Wikarjat ap. Bukoby		38.419·45	
Wikarjat ap. Mwuanzy		33.948·25	
Wikarjat ap. Tabory		38.914·15	
Wikarjat ap. Tanganiki		35.918·60	
Wikarjat ap. Nyassy:			
w pieniądzach	24.133·80		
10.045 egz. dużego katechizmu w języku kinyanja	29.099·10	53.232·90	
Wikarjat ap. Ruandy:			
w pieniądzach	24.424·15		
10.200 egz. Historji św. w języku runyarwanda	29.684·35	54.108·50	
Wikarjat ap. Urundi:		44.945·50	
Wikarjat ap. Bangweoli		63.328·—	
Prefektura ap. Jeziora Alberta		26.001·35	
Prefektura ap. Navrongo		15.474·65	
Dom w Rzymie		582·—	
Dom „św. Maurycego"		33·75	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		38.466·45	647.682·75

Kongregacja Ducha Świętego.

Wikarjat ap. Senegambji:			
w pieniądzach	40.727·10		
Do przeniesienia .			647.682·75

Z przeniesienia .			647.682.75
3.200 egz. Ewangelji św. w języku diola	13.305·05	54.032·15	
Wikarjat ap. Gwinei franc.		39.065·15	
Wikarjat ap. Sierra Leony		33.275·75	
Wikarjat ap. Dolnego Nigru		42.001·65	
Wikarjat ap. Gabunu		39.012·65	
Wikarjat ap. Loango		58.047·15	
Wikarjat ap. Brazzaville		43.974·45	
Prefekt. ap. Ubanghi Chari		20.332·20	
Prefekt. ap. Portug. Doln. Kongo (Landana)		22.647·85	
Prefekt. ap. Kubango w Angoli		39.611·—	
Misja Kunene (Huila)		21.456·50	
Misja Lunda		21.073·50	
Wikarjat ap. Zanzibaru		38.427·55	
Wikarjat ap. Diego Suarez		38.065·30	
Wikarjat ap. Majunga		33.087·90	
Wikarjaj ap. Bagamoyo		37.798·25	
Wikarjat ap. Kilima-Ndjaro		45.213·35	
Wikarjat ap. Kamerunu		54.182·85	
Prefekt. ap. Dolnej Katangi:			
w pieniądzach	7.075·10		
40.700 egz. katechizmu w języku kiswaheli	31.615·50	38 690·60	
Prefekt. ap. Kroonstadu		30.697·25	
Dom we Fryburgu		30·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		28.705·50	779.428·55

Loyńskie Stowarzyszenie Misyjne.

Prefekt. ap. Liberji		25.430·05	
Wikarjat ap. Wybrzeża Kości Słoniowej . .		35.665·90	
Wikarjat ap. Złotego Wybrzeża		45.581·90	
Wikarjat ap. Dahomeju:			
w pieniądzach	27.389·60		
5.200 egz. Historji św. w języku fon	16.905·65	44.295·25	
Wikarjat ap. Beninu:			
w pieniądzach	21.618·75		
20.200 egz. Historji św. w języku yoruba (częściowa spłata) . .	26.795·05	48.413·80	
Prefekt. ap. Zachodniego Nigru		47.931·30	
Prefekt. ap. południ. Nigerji		25 408·80	
Wikarjat ap. Delty Nilu		11 386·85	
Wikarjat ap. Togo:			
w pieniądzach	46 539·70		
3.030 książek do nabożeństwa w języku eve	10.000·—		
2.200 egz. słownika eve-francuskiego	10.213·95	66.753·65	
Do przeniesienia . .			1.427.111.30

Z przeniesienia			1.427.111.30
Prefekt ap. Korhogo		31 114·90	
Prefekt ap. Dolnej Wolty		49.595·25	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		18.388·60	449.966·25
Towarzystwo Jezusowe.			
Wikarjat ap. Tananarywy		71.419·05	
Wikarjat ap. Fianarantsoi		41.521·60	
Prefektura ap. Salisbury:			
w pieniądzach	26.796·35		
2.800 egz. Historji św. w języku chiswina	6.328·15	33.124·50	
Prefektura ap. Brokenhill:			
w pieniądzach	47.649·35		
525 egz. dużego katechizmu w języku kinyanja	1.522·25	49.171·60	
Wikarjat ap. Kwango		34.606·40	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		12.459 30	242.302·45
Synowie Najśw. Serca Jezusowego.			
Wikarjat ap. Chartum		33.281·—	
Wikarjat ap. Bahr-el-Ghazalu:			
w pieniądzach	50.702·40		
katechizm w języku jur	9.375·—	60.077·40	
Prefekt. ap. równikowego Nilu		52.234·50	
Prefekt. ap. Lydenburgu		34.829·10	
Prefekt. ap. Bahr-el-Gebelu		38.524·40	
Dom w Rzymie		1.528·30	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		16.239·90	236.714·60
OO. Franciszkanie.			
Wikarjat ap. Cyrenajki		9.255·55	
Misja w Górnym Egipcie		13.157·65	
Misja w Mozambiku		13.052·—	
Wikarjat ap. Rabatu		5.000·—	
Prefekt. ap. Luluy i Środk. Katangi		13.792·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		738·70	54.995·90
OO. Kapucyni.			
Wikarjat ap. Erytrei		44.309·75	
Wikarjat ap. Kraju Gallasów		42.450·05	
Prefekt. ap. Djibuti		14.262·—	
Prefekt. ap. Ubangi belg.		29.136·95	
Diecezja wysp Sejszelskich		14.036·35	
Wikarjat ap. Dar-es-Salamu		25.777·30	
Dom w Rzymie		50·30	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		4.224·75	174.247·45
OO. Benedyktyni.			
Prefekt. ap. Lindi		30.039·10	
Prefekt. ap. Północn. Transwaalu		32.707·—	
Do przeniesienia			2.585.337.95

Z przeniesienia . .		2.585.337.95
Prefekt. ap. Katangi	15.000·—	
Wikarjat ap. Eschowe	37.526·40	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	19.792·60	135.065·10

OO. Oblaci Niep. Poczęcia N. M. P.

Wikarjat ap. Windhuk	55.764·15	
Wikarjat ap. Natalu	42.757·85	
Wikarjat ap. Kraju Basutów	55.190·65	
Wikarjat ap. Kimberley	45.153·25	
Wikarjat ap. Transwaalu	30.564·10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki . . .	6.912·15	236.342·15

OO. Pallotyni.

Prefekt. ap. Centralnego Kraju Przylądk. . .	30.135·—	
Misja Queenstown	15.082·90	
Koszta przesyłki	900·90	46 118·80

OO. Oblaci św. Franciszka Salezego.

Wikarjat ap. Rzeki Orange (Pomarańcz) . .	53.259·30	
Prefekt. ap. Wielkiego Kraju Namaqua . .	56.353·65	
Dom w Overbach	1.560·30	
Dom w Ried	229·20	
Dom we Freiburgu	18·50	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	5.265·30	116.686·25

OO. Łazarzyści.

Wikarjat ap. Abisynji	38.999·—	
Wikarjat ap. Fort Dauphin	39.217·70	
Misje w Prefekt ap. Coquilhatville	3.000·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	2.373·15	83.589 85

Kongregacja Niep. Serca N. M. P. (Scheut).

Wikarjat ap. Leopoldville	42.124·95	
Wikarjat ap. Konga belg.	36.889·80	
Wikarjat ap. Górnego Kassai	37 691·95	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki	23.85	116.730.55

Kanonicy regul. Premonstratenzi.

Wikarjat ap. Buty	25.202·90	
Misja w wikarjacie ap Tananarywa . . .	5 000·—	30.202·90

Kapłani Najśw. Serca Jezusowego.

Wikarjat ap. Wodospadów Stanley'a . . .	40.576·35	
Prefekt. ap. Fumbanu	37.852·90	
Prefekt. ap. Gariepu	31.560·85	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	1.992·55	111.982 65

Stowarzyszenie św. Józefa (Mill-Hill).

Wikarjat ap. Górnego Nilu:		
w pieniądzach	65.247.60	
Do przeniesienia .		3.462.056.20

Z przeniesienia .			3.462.056.20
5.000 egz. Rozmyślań w języku tosa (część spłaty	6.000·—		
6.000 egz. Żywota J. Chrystusa w języku ludama	5.065·—	76.312·60	
Prefektura ap. Basankusu		30.260·15	
Prefekt. ap. Buea		30.345 65	
Prefektura ap. Kawirondo:			
w pieniądzach	42.132·60		
25.200 egz. podręcznika do rachunków w języku nilotik-kawirondo	8.592·50	50.725·10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		4.369·95	192·013·45

OO. Monfort.

Wikarjat ap. Shiré:			
w pieniądzach	26 324·60		
25.000 książęk do nabożeństwa i Ewangelji w języku kinjanya	51.810·55	78.135·15	
Misje w Prałaturze w Mozambiku		6.022·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		12.150·65	96.307·80

Misjonarze N. M. P. „de la Salette“.

Wikarjat ap. Antsirabe	45.894·25	
Dom w Rzymie	1.801·35	47.695·60

Misjonarze „della Consolata“.

Wikarjat ap. Nyeri	38.060·10	
Prefektura ap. Kaffy	25.600·70	
Prefektura ap. Iryngi	24.411.40	
Wikarjat ap. Mogadiscio	776·—	
Prefektura ap. Meru	16.659·—	
Dom w Turynie	2.274 10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki	6.046·20	113.827·50

Synowie Niep. Serca Marji.

Wikarjat ap. Fernado-Poo	20.277·85

OO Redemptoryści.

Prefektura ap. Matadi	31.209·20	
Koszta przesyłki	602 35	31.811.55

Misjonarze z Mariannhill.

Wikarjat ap. Mariannhillu:			
w pieniądzach	21.057·15		
20.000 egz. książek naukowych w języku zulu (część spłaty)	8.080·—	29.137·15	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		1.791·55	30.928·70
Do przeniesienia . .			3.994.918.65

Z przeniesienia		3.994.918.65
OO. Dominikanie.		
Wikarjat ap. Niangary		25.269·15
OO. Serwici.		
Prefektura ap. Kraju Swazi	43.656·10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	283·80	43.939·90
OO. Salezjanie.		
Prefektura ap. Luapuli	26.120·05	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki	119.75	26.239·80
OO. św. Krzyża.		
Prefektura ap. Bondy		15.508·95
Misjonarze Serca Jezusowego.		
Prefektura ap. Coquilhatville	29.930·30	
Koszta przesyłki	158·80	30.089·10
OO. Trynitarze.		
Misje w Wikarjacie ap. Tananarywy		5.013·90
Koptowie katoliccy.		
Patrjarchat Koptów w Aleksandrji	10.378.05	
Koszta przesyłki	122·35	10.500·40
Duchowieństwo świeckie.		
Wikarjat ap. Wsch. część Kraju Przylądk. . .	4.995·70	
Wikarjat ap. Zach. część Kraju Przylądk. . .	23 60	
Prefektura ap. Kraju Wielkiej Namaqua . .	2 000·—	7 019·30
Białe Siostry N. M. P. Afrykańskiej. Dla 8 misyj . . .		11.999·30
Siostry Dominikanki. Dla 17 Misyj		33.765·80
Siostry od Krwi Przenajdroższej. Dla 28 Misyj		60.948·—
SS. N. M. P. Królowej Apostołów. Dla 12 Misyj		29.907·05
Oblatki św. Franciszka Salezego. Dla 9 Misyj		41.980·55
Siostry od Opatrzności Boskiej. Dla 4 misyj		11.262·—
Siostry św. Józefa z Cluny. Dla 7 Misyj		13.631·65
Augustjanki. Dla 1 Misji		2.029·30
SS. Franciszkanki z Calais. Dla 4 Misyj		12.870·70
SS. Franciszkanki Misjonarki N. M. P. Dla 3 Misyj . . .		6.166·40
SS. Miłosierdzia z Gandawy. Dla 1 Misji		1.008·—
Pobożne Matki „della Nigrizzia“. Dla 6 Misyj		11.548·—
SS. Miłosierdzia św. Wincentego. Dla 5 Misyj		12.122·—
SS. Pallotynki. Dla 2 Misyj		3.599·15
Siostry Franciszkanki z Mill-Hill. Dla 2 Misyj		7.000·—
Oblatki św. Franciszka. Dla 4 Misyj		17.325·—
SS. św. Krzyża z Menzingen. Dla 10 Misyj		13.742·15
Siostry „della Consolata“. Dla 2 Misyj		7.803·45
SS. Benedyktynki. Dla 6 Misyj		18.607·25
Do przeniesienia		4.475.814.90

Z przeniesienia	4.475.814.90
SS. Św. Rodziny i Najśw. Serca Jezusowego. Dla 1 Misji .	2.000·—
Zakonnice Niepok. Poczęcia N. M. P. Dla 1 Misji	4.063·—
Siostry ze Zgromadzenia Marji Reparatrix. Dla 2 Misyj .	5.461·25
Siostry z Baldegg	1.005·20
Siostry Służebniczki N. M. P. Dla 1 Misji	2.071·—
Siostry Miłosierdzia. Dla 1 Misji	1.777·25
Ubogie Siostry z Nazaretu. Dla 1 Misji	2.000·—
Siostry od Ducha Świętego. Dla 1 Misji	2.000·—
Franciszkanki Tercjarki z Malty. Dla 1 Misji	586·65
Małe Służebniczki Najśw. Serca z Mentony. Dla 1 Misji .	2.000·—
Córki św. Franciszka, Misjonarki z Egiptu. Dla 1 Misji .	3.584·45
Siostry Miłosierdzia z Namur. Dla 1 Misji	2.046·15
Misjonarki Najśw. Serca. Dla 1 Misji	652·70
SS. Karmelitanki. Dla 1 Misji	1.818·60
Św. Kongregacja Rozkrzewienia Wiary. Kolekta w uroczystość Trzech Króli	4.482·20
Różne wydatki misyjne.	
Druki w celach propagandy, kupno aparatów i naczyń kośc., oraz innych przedmiotów	306.356·25
Bursy dla czarnych Seminarzystów i Katechistów w Afryce	292.182·90
Kapitały.	
Dobroczyńców z zastrzeżeniem odsetek	156.099·50
	5.266.002·—
Pozostało na rok 1930	18.599·60
Ogólna suma w lirach . . .	**5.284.601·60**
w zł. pol.	2.516.477·—
Przedmioty posłane Misjom (wyszczególnienie w następnym numerze) wartości . . . . lir.	753.531·—
w zł. p.	358.824·30

Rzym, 30 maja 1930

Melanja d'Ernst
Sekretarka.

Marja Falkenhayn
Generalna Kierowniczka.

Dzięki składajmy Bogu!

„Zginam kolano przed Ojcem Pana naszego Jezusa Chrystusa...“ *(List do Efez. 3, 14).*

Ten wyraz dziękczynienia Apostoła narodów, ciśnie się i nam na usta. Tak, słusznie możemy z dziękczynieniem upaść na kolana przed dobrocią Bożą, która nam okazała swe miłosierdzie w roku zeszłym tak jak i w innych latach ubiegłych, błogosławieństwo swe zsyłając na działalność misjonarzy oraz działalność tych, którzy im chcą pomagać.

Ofiary na Misje wzrosły o pół miljona lirów; wydrukowaliśmy książki w 19 różnych językach afrykańskich. Bogu Najwyższemu niech będą dzięki za to! A ta modlitwa dziękczynna, w której nasi Dobroczyńcy z całego serca wezmą udział, spadnie jakoby rosa ożywcza na wyschłą ziemię dalekiej Afryki, czekającej dotąd ręki ewangelicznego rolnika.

Pan Bóg udzielił nam pociechy i zachęty, abyśmy, Przyjaciele i Współpracownicy w dziele misyjnem, w tym roku z większą jeszcze hojnością i żarliwością służyli Misjom i wspomagali je z wielką ufnością w nowe zdobycze dla Chrystusa i Kościoła.

Per Crucem ad lucem! Przez krzyż do światła! Wdzięczni za tę dobroć Bożą i przejęci nią prośmy Pana żniw, by ziarno, które rozsiewamy dojrzało!

Piękne owoce.

Wikarjat Apostolski Antsirabe.

List Ks. Biskupa Dantin'a, misjonarza De la Salette — wikarjusza Apostolskiego.

Dzisiaj w uroczystość św. Andrzeja odprawiłem Mszę świętą na intencję Sodalicji św. Piotra Klawera. Moi misjonarze czynią tak samo: Każdy z nich jedną Mszę świętą w roku ofiaruje na ten cel, z wielką wdzięcznością niosąc wam tę doroczną daninę. Praca nasza postępuje wciąż naprzód ku wielkiej radości tych, którzy interesują się losem naszych drogich Malgaszów. Jego Eminencja Kardynał Prefekt Propagandy pisał do nas 30 kwietnia, donosząc jaką radość sprawiła w Rzymie wielka liczba chrztów dorosłych (2444) oraz przejść na katolicyzm (3640). Koroną wszakże wszystkiego było dla naszych serc misjonarskich wyświęcenie pierwszego seminarzysty malgaskiego i przywdzianie sukienki duchownej przez dwóch jego kolegów. Co to za pociecha dla nas, którzy tu walczymy od lat trzydziestu!

Katedra nasza, dzięki Bogu, na zewnątrz bliska już ukończenia. Jeszcze tylko trzeba pokryć szczyt wieży, na którym stanie Krzyż Zbawiciela na wysokości 42 metrów, aby błyszczeć nad miastem Antsirabé i nad całym Madagaskarem jako narazie, najwyższy punkt. Wewnątrz

jednak wszystko jeszcze surowe z wyjątkiem sklepień, które już są prawie gotowe.

Dokonaliśmy tego wszystkiego dzięki modlitwom i jałmużnom naszych dobroczyńców, którzy pamiętają o Misjach afrykańskich. Prosimy, aby nam nie odmawiali dalszej pomocy przez miłość dla Chrystusa i dla N. Panny

Nad brzegiem Lozy, północny Madagaskar.

de la Salette. Najwięcej przysłużą nam się, adoptując jednego katechistę — kosztem około 150 złotych rocznie.

Łaskawe ofiary przyjmuje Sodalicja św. P. Klawera. Adresy z 2-giej str. okładki.

Kronika Sodalicji św. Piotra Klawera.

Kraków: W dniu 25 maja podczas nabożeństwa misyjnego w kościele św. Mikołaja wygłosił kazanie Przewiel. Ks. Kanonik Dr. J. K. Tobiasiewicz, zaczynając od słów: Królowo Apostołów, módl się za nami. Zaznaczył Czcigodny Kaznodzieja, że Apostołowie to nie tylko ci dwunastu, których sam Pan Jezus z pośród uczniów wybrał, także ich następcy Biskupi, ale apostołami są wszyscy misjonarze, którzy opuszczając Ojczyznę, rodzinę, wygody i jadą daleko aby nawracać pogan. Zachęcał gorąco gorliwy Zelator Sodalicji św. Piotra Klawera do zapisywania się na członków prasy afrykańskiej i zelatorów, dzieci zaś do Ligi dzieci dla Afryki, także do składania

ofiar na jakie kogo stać, aby Królowa Apostołów była i naszą Królową, a na Sądzie Bożym aby nie spotkał nas wyrzut, żeśmy do tego dzieła tak łatwego a tak obowiązującego wszystkich, ręki nie przyłożyli.

Wilno: W niedzielę dnia 23 marca b. r. w kościele św. Trójcy została odprawiona Msza św. wraz z wspólną Komunją św. Członków Sodalicji św. Piotra Klawera w intencji nawrócenia pogan w Afryce. Po Mszy św. Przewieleb. Ks. Pref. Florjan Markowski wygłosił podniosłe kazanie na temat misyjny.

Tegoż samego dnia o godzinie 6 wiecz. staraniem Kółka Dramatycznego Sodalicji Klawerjańskiej w sali „Ognisko Kolejarzy" został odegrany przepiękny dramat religijny z życia św. Augustyna i św. Moniki p. t. „Matka". Przedstawienie zaszczycić raczył swoją obecnością Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Wł. Bandurski. Słowo wstępne o potrzebie pracy dla Misyj wygłosił Ks. Pref. Fl. Markowski. Sztukę wykonano z wielką znajomością rzeczy, dzięki aktorom, oraz wskutek niezmordowanej i ofiarnej pracy reżysera sztuki pana K. Kamińskiego. Sztuka jest utrzymana w tonie podniosłym i silnym, widzimy tam tę cudowną przemianę jaka się dokonała w duszy św. Augustyna, który na skutek modlitw swej matki — Moniki, wraca ku Źródłu prawdy, ku Wiekuistej — Mądrości — ku Bogu. Publiczność była wzruszona do głębi boleścią św. Moniki nad niewiernym synem do tego stopnia, że wiele osób na sali nie mogło się powstrzymać od łez. Naprawdę, że wiele może zdziałać dobry teatr.

W sali sodalicyjnej przy kościele św. Jana dnia 30 marca b. r. o godz. 6 wiecz. odbyło się zebranie zelatorskie, które jak zwykle rozpoczęto wspólną modlitwą. Potem Pan Prof. Wł. Kołaczewski wygłosił odczyt o życiu i obyczajach murzynów w Afryce. W krótkich słowach przedstawił nędzę moralną i niedolę murzynów zachęcając gorąco do pracy misyjnej. Po przemówieniu Pana Kołaczewskiego, jedna z Członkiń Koła Dramatycznego bardzo pięknie deklamowała wiersze misyjne. Następnie omawiano sprawy bieżące, rozdawano także modlitewki Krucjaty, metryczki chrzestne i na zakończenie odczytano list czarnego seminarzysty do Członków 1 Koła. Zebranie zakończono modlitwą za zmarłych członków.

Częstochowa: W dniu Trzech Króli w sali Sod. Marj. na Jasnej Górze staraniem Zelatorek Sod. Klawerj. III St. Mł. Pol. Z. urządzono akademję na rzecz misyj. Na wstępie Przew. O. Pius Przeździecki przedstawił w gorących słowach silną wiarę Trzech Mędrców, którzy, nie zważając na daleką i uciążliwą drogę, szli oddać cześć Królowi królów i jako misjonarze ponieśli śmierć męczeńską za wiarę. Piękna gra skrzypcowa p. Anzorge, referat p. Miecznikowej i wreszcie udatna deklamacja małej dziewczynki: „Jakto gwiazdka wiodła Trzech Króli do żłóbka nie do pałacu" wypełniły program. Na zakończenie otworzony został obraz sceniczny p. t. „Intronizacja Dzieciątka Jezus czyli Króla królów".

Krosno. Uroczystość Matki Boskiej Dobrej Rady obchodziliśmy tutaj dnia 27-go kwietnia. W kościele OO. Franciszkanów była uroczysta Msza św. z kazaniem misyjnem, które wygłosił Przewiel. Ks. Definitor OO. Franciszkanów. Czcigodny Kaznodzieja, opowiedziawszy pokrótce historję cudownego obrazu

Matki Boskiej Dobrej Rady, zapoznał słuchaczy z Sodalicją św. Piotra Klawera, dla Misyj afrykańskich, jej działalnością oraz owocami jej prac i zachęcał bardzo do wspierania Misyj tak modlitwą jak i jałmużną.

Łaski przypisywane wstawiennictwu M. T. Ledóchowskiej.

Nasza dobra Założycielka wyjednała nam odnalezienie także trzeciego dziecka owej Sary F. (patrz Echo Nr. 3.30). Odnaleźliśmy je coprawda w więzieniu — czternastoletni Józef ukradł strzelbę i naboje. Po trzechmiesięcznym areszcie weźmiemy go teraz do siebie i postaramy się go sprowadzić na dobrą drogę, aby odwdzięczył się naszej drogiej Zmarłej za tę łaskę. Myślę, że ucieszy was wiadomość, że stara Sara, czarna jak kruk Kaferka, przyjęta będzie w najbliższą niedzielę razem z synem Jakóbem do Kościoła katolickiego, ona jako konwertytka, syn jako poganin nawrócony. Wielka to radość dla misjonarza, gdy obałamucone owieczki, raz usłuchawszy głosu łaski, przychodzą następnie codzień i na Mszę św. i na katechizm. Tak czyni Sara i jej dzieci. Tę zupełną przemianę Sary przypisuję również wstawiennictwu ś p. Marji Teresy, gdyż nawrócenie jej datuje od tego dnia, kiedyśmy się zaczęli modlić za jej rozprószone dzieci.

O. E. S. misjonarz w poł. zach. Afryce.

P. I. z Bytomia, Górny Śląsk. „Najserdeczniejsze podziękowanie składam Panu Jezusowi, najlepszemu Lekarzowi, także Marji Teresie Ledóchowskiej za uleczenie choroby w jamie ustnej bez operacji, chociaż lekarze orzekli, że się bez niej nie obejdzie, nie dawali jednak gwarancji, czy ona co pomoże, ponieważ już może być na nią za późno".

Proboszcz Ks. A. Węsierski — Sasów. „W pewnej potrzebie zwróciłem się o pomoc do czcigodnej Matki M. T. Ledóchowskiej, obiecując w razie wysłuchania pewną określoną kwotę na Misje afrykańskie. Prośba moja została wysłuchana. Wobec tego pełen wdzięczności dla wielebnej Sługi Bożej zasyłam ofiarę w kwocie 30 złotych.

Uwaga Redakcji: Oświadczamy jednak, że poddając się zupełnie dekretom Urbana VIII, tak do całości jak i szczegółów wyżej podanych nie przywiązujemy żadnej innej wagi jak tę, na którą zasługują wiarogodne świadectwa ludzkie. Określenia „czcigodna", „błogosławiona" i „święta" w odniesieniu do Zmarłej, o której cnotach Kościół jeszcze nie rozstrzygnął, nie mają w żadnej mierze uprzedzać sądu Stolicy apostolskiej.

W intencji naszych prenumeratorów i Dobroczyńców odprawiają Biskupi i Misjonarze afrykańscy około 500 Mszy św. rocznie.

„Djata — djata!“

„Djata — djata!” „Prędko — prędko” tak nazywali tubylcy w Afryce jednego z biskupów Misyjnych, Ks. Biskupa Augouarda, dlatego, że on, były papieski żuław, wszystko co robił, robił bardzo prędko i prędkiego wykonania zleceń domaga się także i od innych.

„Djata — djata”! Obyż wszyscy drodzy Czytelnicy „Echa z Afryki” zapragnęli zasłużyć sobie na ten przydomek i prędko, prędko zadośćuczynili naszej prośbie, zapisując się dziś jeszcze na **zelatorów Sodalicji Św. Piotra Klawera dla misyj afrykańskich.** Jedynem zobowiązaniem to regularne uiszczanie się z rocznej wkładki w kwocie 2 złotych. Zelatorzy Sodalicji Klawerjańskiej mają prawo do wielu odpustów, udzielonych Sodalicji przez Stolicę Apostolską i uczestniczą w zasługach misjonarzy i sióstr misyjnych w Afryce.

Życzenia Misjonarzy.

Potrzebne nam są koniecznie z przyborów kościelnych 2 białe kapy, 3 welum, 3 białe ornaty na święta, 1 wielkie cyborjum (puszka), 12 komż dla księży, 12 obrusów na ołtarz po 5 m. długości.

W. O. Van Sambeck,
ze Zgrom. OO. Białych
administrator wikarjatu apostolskiego w Bangweolo.

Powołanie misjonarki-pomocnicy dla Afryki.

Z rzeczy Boskich najbardziej Boską jest współpraca nad zbawieniem dusz. Oto hasło misjonarek-pomocnic. Opuściwszy dla Boga dom i rodzinę, oddają się one całkiem służbie misyjnej, choć same nie wyjeżdżają na misje. Zadaniem ich jest wspierać misjonarzy afrykańskich modlitwą i jałmużną zapomocą propagandy słowem i pismem. Wszystko na większą cześć i chwałę Bożą i dla zbawienia dusz! Młodym Czytelniczkom polecamy gorąco broszurę z pod pióra Czcigodnej Służebnicy Bożej, Marji Teresy Ledóchowskiej „Powołanie misjonarki-pomocnicy dla Afryki". Cena 50 gr. Do nabycia pod adresami podanemi na drugiej stronie okładki.

Wiadomości ze św. Kongregacji Rozkrzewienia Wiary.

W. O. Edgard Maranta, z Zakonu Ojców Kapucynów, został mianowany wikarjuszem apostolskim Dar-es-Salaamu na miejsce zdymisjowanego Ks. Biskupa Zelgera.

„Jeżeli ktoś mówi: „Cóż mnie obchodzą murzyni?" albo: „Cóż wogóle mnie obchodzi ten czy tamten człowiek? czyż jest on wogóle wart tego, abym się oń troszczył?", to czyż nie odnajdujemy w tem powiedzeniu echa owych słów, któremi Kain, bratobójca, śmiał odpowiedzieć pytającemu się Bogu: „Czyż to ja jestem stróżem brata mego?" (1. Mojż. 4, 9). Czy chcemy, czy nie chcemy, leży w takiem usposobieniu i działaniu, sposób myślenia Kaina".

Ks. M. S.

ODPUST ZUPEŁNY,

którego pod zwykłemi warunkami dostąpić mogą członkowie i zelatorzy Sodalicji Klawerjańskiej:

dnia 24 sierpnia, w dzień św. Bartłomieja Apostoła.

Redaktor odpowiedzialny: Marja Kopińska.

Nakładem Sodalicji św. Piotra Klawera.

Odbito w drukarni Towarzystwa św. Michała Archanioła w Miejscu Piastowem.

Na Chleb św. Antoniego: 1.592.22 zł.; 6 $; 84.80 lir.
Na grosz św. Piotra Klawera i Związek misyjny: 61 zł.
Liga dzieci dla Afryki: 242.37 zł.
Związek Mszalny: 4.728.70 zł.; 21.50 $; 61.25 lir.
Na poszczególne misje i cele: 1.323 06 zł.; 28 $ 113.10 lir.
Na adoptację aspirantki murzyńskiej: 20 zł.
Na prasę afrykańską 5.185.50 zł.; 5 $
Na misje polskie w Rodezji: 142.60 zł.
Na Sodalicję: 137.50 zł.; 1 $
Na Grosz Marji Teresy: 157.60 zł.

Znaczniejsze ofiary nadesłane do Krakowa w kwietniu 1930:

Na głodnych w Abisynji: M. A. 100 zł. — Na głodnych trędowatych J. M. 1.000 zł. — Na misje w Afryce: J. M. 200 zł. — A. Ł. 50 zł. — Na polską Misję w Rodezji Ks. L. G. 50 zł. — „Związek mszalny" K. Płatek 120 zł. — Na adoptację i kształcenie czarnych seminarzystów: A. S. 1000 zł. — Hr. O. R. 200 zł. — T. J. z L. dalsza rata 50 zł. — Ks. P. M. na wieczystą fundację na seminarz. dalsza rata 50 zł. — S. W. O. w L. na seminarz. 100 zł. — na katechistę 50 zł. — na Sodalicję 30 zł. — na Grosz Marji Teresy 20 zł. — Na wykup i chrzest: O. Cz. Kaniak od M. B. 80 zł. — Ks. J. Kopeć od pewnej osoby 70 zł. — M. W. 100 zł. — T. S. na dwa wykupy i na katechistów 140 zł. — B. R. na różne cele 85 zł. — P. Franciszka Krupska na wykup niewolników i podarki chrzestne — dol. 100. — N. N. z parafji jeżyckiej: na głód w Afryce — 5 rbl. w złocie. — P. Jezierski na misje ze skarbonki zł. 5.50. — S. Ofiara dziękczynna na Chleb św. Antoniego 5 zł. — S. Mr. na wykup i chrzest murz. z nadaniem im. Stanisław, of. dziękczynna za odzyskane zdrowie 80 zł. — Jako podziękowanie za otrzymaną łaskę na Chleb św. Antoniego: H. Z. 5 zł. i M. A. 50 zł. -- SS. Wizytki od Straży Honorowej z parafji Ryczywół 30 zł. na misje. — Ks. Rechciński od Kółek Różańcowych z Czarnożył dla dotkniętych 50 zł. — K. Jędrysiakówna jako podziękowanie za odebrane łaski na misje 2.50 zł. — Od służby dworskiej i ze wsi Przenszyn na misje 5.54 zł. — M. S. ofiara dziękczynna N. Sercu Jezusowemu, św. Tereni i M. T. Ledóchowskiej 5 zł. — zaś błagalna N. Sercu Jezusowemu i M. T. Ledóchowskiej na misje 8 zł. — Ks. H. D. of. dziękczynna M. T. Ledóchowskiej za otrzymaną za Jej przyczyną łaskę 20 zł.

Z WILNA. Marja Jacewiczowa na głodnych 30 zł. — Michał Skuratowicz na głodnych 100 zł. — Z. Niewiadomska na misje 26 zł. — P. Malinowska na samochód dla misji w Mlingano 10 zł. — P. Joanna Janczewska na Seminarjum Duchowne 100 zł. — P. Strecka dała nożną maszynę do szycia. — Marjanna Milewiczowa 4 komplety nowych stacyj. — P. Wincenty Malinowski na budowę wieży w Bangweolo zł. 15 — P. Wojciechowiczówna na wykup 60 zł. — P. Marja Sawejko na wykup. 60 zł. — T-wo „Przyszłość" na dotkniętych klęską głodową 10 zł. — P. Antoni Sznipas na trędowatych dotkniętych klęską głodową 10 zł. — P. Stanisława Markowska na głodnych 20 zł. — P. K. C. na głodnych 200 zł. — Kongregacja 3 zakonu św Franciszka w Oszmianie na misje 20 zł. — P. Jurkiewiczówna na misje 10 zł. — P. Sznipas Antoni na głodnych 10 zł.

Memento za Zmarłych.

† O. Paweł Król, Jezuita, Madagaskar, † O. Tappaz, ze Zgromadz. OO. Ducha Świętego, zmarł w misji Huila, † O. Sévéno, C. S. Sp., Balunbo; † O. Dockwiller, C. S. Sp., † Siostra M. Serafina Schulte, dominikanka, Kingwilliamstown, † S. Tesselina, ze Zgromadz. Sióstr Krwi Przenajdroższej, zmarła w Mariannhill, † S. M. Bertilla, ze Zgromadz. Sióstr Krwi Przenajdroższej, zmarła 5/II 1930 w wikarjacie Mariannhill. Zmarli prenumeratorzy i zelatorzy: † Ks. Ludwik Pędracki, † Ks. Prob. Józef Ramocki, † Marja Stępień, † Felicjana Szczerbińska, † Ks. prałat Mayer, † Ks. Prob. A. Łabujewski, † Marjanna Skurcz, † Katarzyna Keskowiczówna, † Józef Tefelski, † Konstancja Milkowa.
